



04.09.15 nr. 03/9664
La nr. 08/2-4540 din 20.08.2015

Ministerul Economiei

Examinînd repetat proiectele legii privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor, a legii pentru completarea unor acte legislative, precum și proiectele hotărîrilor de Guvern cu privire la aprobarea acestora, expunem următoarele.

I. *Observații cu caracter general:*

În contextul angajamentelor naționale asumate potrivit Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 808 din 7 octombrie 2014, Ministerul Justiției susține promovarea proiectului de lege privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor.

Totodată, se menține necesitatea încorporării normelor acestui proiect în cadrul Codului civil, în vederea asigurării concordanței cu sistemul de codificare și unificare a legislației.

II. *Observații la textul proiectului legii privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor:*

1. La art. 2 alin. (3) lit. h) sintagma „care implică folosirea partajată a bunurilor imobile, destinate consumatorilor” propunem a fi substituită cu sintagma „privind cazarea periodică, privind produsul de vacanță pe termen lung, de intermediere a produsului de vacanță și de intermediere a participării la un sistem de schimb, reglementate de Codul civil”, pentru a asigura o transpunere corespunzătoare a prevederilor Directivei 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011.

2. La art. 3 alin. (2):

a) Se consideră necesară substituirea termenului „contract auxiliar” cu termenul „contract legat”, așa cum a fost propus de Grupul de lucru creat în cadrul Ministerului Justiției pentru modificarea Codului civil în Capitolul „Revocarea contractului” (obiecție valabilă și pentru art. 14 din proiect).

Astfel, deși Directiva folosește termenul „contract auxiliar” precizăm că directivele Uniunii Europene nu impun statelor membre obligația de a prelua sau de a utiliza terminologia stabilită în aceste directive, ci doar de a ține cont de cerințele reglementărilor care se conțin în astfel de instrumente.

MINISTERUL ECONOMIEI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Nr. de intrare	<u>9836</u>
Indexul	
" <u>03</u> " <u>03</u> 20 <u>15</u>	

548
10.10.15

b) La noțiunea contractului la distanță propunem excluderea sintagmei „(comandă prin poștă, Internet, telefon, fax etc.)”, deoarece directiva nu face atare specificări. Sintagma „utilizarea exclusivă a unui mijloc de comunicare la distanță” arată că contractul nu este negociat în regim interactiv. Din contra, statele care au implementat Directiva au specificat că un contract nu se consideră contract la distanță „dacă contractul este încheiat prin intermediul poștei electronice sau alte mijloace de comunicare individuală”. Scopul Directivei nu este să reglementeze contractele încheiate prin telefon (de exemplu, comanda unui taxi sau comanda unei pizze cu livrare acasă). La fel, nu a fost intenția Directivei să reglementeze contractele care sunt încheiate după discuții prin poșta electronică cu sau fără aplicarea semnăturii digitale. Scopul Directivei a fost să ofere un anumit volum de informații atunci când contractul se încheie exclusiv prin metode automatizate, iar consumatorul nu poate purta o discuție cu nimeni. Din acest motiv sugerăm excluderea textului din paranteză.

c) termenul „locul de stabilire al unui comerciant (adresa geografică)” propunem a fi exclus deoarece noțiunea „loc de stabilire al unui comerciant” nu se utilizează în proiectul de lege, iar termenul „adresă geografică” poate fi explicat, deși nu este neapărat, fiindcă este clar în dispoziția unde el se folosește.

3. La art. 4 alin. (1) lit. b) sintagma „denumirea sa comercială”, se va substitui cu sintagma „denumirea sa ori” deoarece, conform legislației naționale, comerciantul trebuie să folosească denumirea sa oficială.

Suplimentar, la art. 4 alin. (3) se va revedea sintagma „contractelor care implică tranzacții cotidiene”. Astfel, termenul „tranzacție” ar trebui de evitat, întrucât în sensul art. 1331 din Codul civil acesta are alt sens, și anume „tranzacția este contractul prin care părțile previn un proces ce poate să înceapă, termină un proces început sau rezolvă dificultățile ce apar în procesul executării unei hotărâri judecătorești”. Codul civil cunoaște conceptul de contract pentru necesități curente (a se vedea art. 22 alin. (2) Cod civil), ce se consideră potrivit a se utiliza în contextul dat.

Propunem completarea articolului 4 cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Informațiile menționate la alin. (1) fac parte integrantă din contract și nu pot fi modificate decât în cazul în care părțile contractante decid altfel în mod explicit.”. Acest amendament corespunde art. 5 alin. (5) din proiectul de lege prezentat.

4. La art. 5 alin. (1) cuvântul „furnizează” propunem a fi substituit cu cuvintele „trebuie să furnizeze” pentru a indica clar că norma este imperativă.

5. La art. 7 alin. (6) cuvântul „oferta” se va substitui cu cuvântul „acceptul”, or oferta este prezentată de către comerciant, iar consumatorul exprimă acceptul, care trebuie să fie confirmat de către comerciant. În acest sens, art. 687 din Codul civil al Republicii Moldova prevede: „constituie acceptare declarația destinatarului ofertei (înaintate de comerciant) sau o altă acțiune care atestă consimțirea ofertei.”.

În acest sens, a se revizui și art. 7 alin. (7) lit. b).

6. La art. 11, întru corectitudinea redactării sintagma „încetează obligațiile părților contractuale” se va substitui cu sintagma „stinge obligațiile părților contractante”.

7. La art. 17 alin. (2) și (3) întru corectitudinea redactării sintagma „rezilia/rezoluționa” se va substitui cu sintagma „rezolvi sau, după caz, a rezilia”, iar la alin. (4) și (5) sintagma „rezilierea/rezoluțiunea” se va substitui cu sintagma „rezoluțiunea sau, după caz, rezilierea”.

8. Art. 26 urmează a fi exclus, deoarece prevederile acestuia rezultă din art. 259-266 din Codul civil. Astfel, potrivit art. 18 alin. (3) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care proiectul de act legislativ cuprinde prevederi din legislația în vigoare, acestea, de regulă, nu se reproduc, dar se face trimitere la ele. În acest sens, este inutilă dublarea normelor juridice prevăzute în alte acte legislative.

III. Aspecte de tehnică legislativă:

Subdiviziunile art. 13 alin. (6) urmează a fi numerotate în concordanță cu art. 32 alin. (6) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, care dispune, că „alineatul poate avea diviziuni, însemnate, de regulă, cu litere latine mici și o paranteză. În cazul unor structuri mai complexe, aceste diviziuni se numerotează cu cifre arabe și o paranteză. Diviziunile numerotate cu cifre pot avea subdiviziuni însemnate cu litere latine mici și o paranteză.”

Viceministru



Nicolae EȘANU

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA



МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD 2012, m. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 82
tel. 23-47-95, fax 23-47-97

MD-2012, м. Кишинэу, ул. 31 Август 1989 №82
тел.23-47-95, факс 23-47-97

13.05.15 Nr. 02/4450

✓
Cancelaria de Stat
Ministerul Economiei (copie)

Cu referire la proiectele legii privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor, a legii privind modificarea și completarea unor acte legislative, precum și proiectele hotărârilor de Guvern cu privire la aprobarea acestora, reiterăm următoarele.

1. Considerăm necesară transpunerea Directivei 2011/83/UE din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor în Codul civil al Republicii Moldova, acțiune ce va fi realizată de Grupul de lucru pentru modificarea și completarea Codului civil al Republicii Moldova (în continuare – Grupul de lucru), în cadrul unui proiect complex de modificare și completare a Codului civil al Republicii Moldova.

În acest sens, notificăm, că Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de modificare și completare a Codului civil al Republicii Moldova și în acest sens, prin Ordinul ministrului justiției nr. 519 din 3 decembrie 2013 (copia se anexează) a fost format grupul de lucru pentru modificarea și completarea Codului civil al Republicii Moldova (în continuare – Grupul de lucru), care are, printre alte finalități, și scopul de a transpune în Codul civil Directivele UE în materie de drept privat (inclusiv Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011).

La etapa actuală, constatăm lipsa unei viziuni strategice asupra dezvoltării dreptului privat național și aplicarea principiului „1 directivă – 1 lege nouă”. Abordarea „1 directivă – 1 lege” determină fracționarea sistemului de drept și sporește riscul discordanțelor între actele legislative, iar, în final, creează un mediu propice pentru aplicarea necorespunzătoare a legislației.

O problemă, care afectează certitudinea juridică și eficiența juridică a normelor legale, este prezența legilor speciale, care adeseori dublează conținutul Codului civil al Republicii Moldova și, în mod inevitabil, cuprind reguli care se contrapun prevederilor Codului civil al Republicii Moldova.

Pentru justițiabili aceasta este o problemă de **exces de reglementare** și de **complexitate inutilă a cadrului normativ**. Așadar, materiile de drept privat, care pot fi încorporate în Codul civil al Republicii Moldova, ar trebui să fie codificate. Urmează a fi adoptate separat doar legile pentru care se constată o justificare rezonabilă de a constitui un act legislativ distinct.

În acest context, menționăm că transpunerea directivelor UE în legislația internă este un important pas de modernizare al dreptului privat și această modernizare trebuie efectuată într-un mod integrat.

Prin urmare, susținem cu insistență transpunerea Directivei 2011/83/UE din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor în dispozițiile Codului civil al Republicii Moldova (după modelul numeroaselor state membre ale UE cu o puternică tradiție de drept privat) în virtutea următoarelor considerente:

a) Potrivit art. 288 al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, „directiva este obligatorie pentru fiecare stat membru destinat cu privire la rezultatul care trebuie atins, lăsând autorităților naționale competența în ceea ce privește forma și mijloacele”. Așadar, constatăm, că nu există o abordare unică la nivelul UE privind modul de transpunere a directivelor în dreptul intern.

b) De asemenea, nu există o abordare unică la nivelul statelor membre ale UE datorită diferitor tradiții juridice. Vorbind despre statele din sistemul continental de drept (care au un cod civil și, posibil, un cod comercial), unele state preferă să nu modifice codurile civile (de exemplu, Franța, Belgia, România), pe când alte state transpun directivele în codurile civile atunci când materia este una supusă reglementării de un cod civil: Germania, Italia, Olanda, Estonia, Lituania. Din noile State Membre, care recent au adoptat coduri noi, atragem atenția la:

1) Ungaria, care a pus în aplicare un nou cod civil începând cu 15 martie 2014 și a transpus în el 18 directive (toate enumerate în art. 8:6 din acest cod), majoritatea fiind din domeniul protecției consumatorilor;

2) Republica Cehă, care a pus în aplicare un nou cod civil începând cu 1 ianuarie 2014 și a transpus în el 13 directive (toate enumerate ca anexă la § 3015 din acest cod), majoritatea fiind din domeniul protecției consumatorilor (a se vedea <http://www.czechlegislation.com/en/89-2012-sb>).

Astfel, majoritatea statelor care codifică dreptul privat preferă menținerea unor coduri actuale și transpunerea noilor directive care afectează dreptul privat, ori de câte ori este posibil, în codurile existente.

c) În 2008 a fost publicat Proiectul Cadrului Comun de Referință (*Draft Common Frame of Reference* sau *DCFR*), care este un proiect academic la nivel european, susținut de Comisia Europeană și elaborat de către Grupul de Studiu privind un Cod civil european și Grupul de Cercetare al Dreptului Privat al CE (Acquis Group), ce înlocuiește proiectul anterior „Principiile Dreptului European al Contractelor”.

Pe termen scurt, DCFR este perceput ca un set de reguli, care va veni în ajutor legiuitorului european, atunci când va dori să intervină într-un anumit domeniu al dreptului privat. Pe termen lung, el se dorește a sta la baza unui viitor Cod civil european.

În DCFR dispozițiile privind informațiile precontractuale care urmează a fi furnizate consumatorilor la încheierea contractelor la distanță și în afara spațiilor comerciale au fost incluse în Cartea II (Contracte și alte acte juridice), Capitolul 3 (Punerea pe piață și obligații precontractuale) înainte de Capitolul 4 (Încheierea contractului). Un alt avantaj al abordării propuse în DCFR este că, într-o manieră integrată, în Capitolul 5 este reglementat dreptul de revocare al consumatorului, care este strâns legat de problema încheierii contractului și constituie o excepție de la principiul irevocabilității contractelor.

Având în vedere experiența acumulată de către Ministerul Economiei la elaborarea proiectului de lege privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor, credem că efortul deja depus este deosebit de valoros și merită să fie valorificat prin avizarea proiectului care va fi propus de Grupul de lucru.

În această ordine de idei, se prezintă a fi prematură promovarea proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative, subsecvent și auxiliar proiectului de lege privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor.

2. Suplimentar, menționăm următoarele:

I. La proiectul legii privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor:

1) Actul legislativ este actul juridic care stabilește reguli obligatorii de aplicare repetată la un număr nedeterminat de situații identice. Respectiv, în actul legislativ se expune în mod clar regulile de conduită obligatorii, fără exemple și explicații.

Astfel, se vor revizui art. 2 alin. (3) lit. m), art. 4 alin. (1) lit. b) și f), art. 5 alin. (1) lit. b) și o), art. 7 alin. (4), cu excluderea exemplilor și explicațiilor.

2) La art. 3 alin. (2), în măsura în care natura contractelor de vânzare-cumpărare și a contractului de prestări servicii este determinată de art. 753 și 970 din Codul civil al Republicii Moldova, se prezintă a fi inutilă definirea acestor tipuri de contracte în proiectul de lege.

Totodată, definițiile prevăzute penru aceste tipuri de contracte (care, reieșind din prevederile articolelor precitate din Codul civil al Republicii Moldova, reprezintă contracte consensuale – se consideră încheiate în momentul exprimării acordului de voință al părților) pot determina o interpretare eronată a contractelor de vânzare-cumpărare și a contractelor de prestări servicii drept contracte reale – contracte care se consideră încheiate în momentul executării obiectului contractului: transferul dreptului de proprietate asupra bunului sau prestarea serviciului (a se vedea în definiții expresiile „comerciantul prestează”, „comerciantul transferă”, „consumatorul plătește”).

În noțiunea termenului „contract negociat în afara spațiilor comerciale”, comparativ cu prevederea similară din art. 2 pct. 8 lit. d) din Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011, ipoteza expusă la lit. d) stabilește un cadru mai restrâns pentru interpretarea contractelor drept contracte negociate în afara spațiilor comerciale, or dispoziția din directivă face referință la orice deplasare în cadrul căreia comerciantul vinde produse sau prestează servicii, iar în proiectul de lege, contract negociat în afara spațiului comercial se consideră doar cel încheiat în cursul unei excursii (nu și în cursul expedițiilor, deplasărilor în interes de serviciu organizate de comerciant pentru persoane interesate, etc.) care implică vizitarea obiectivelor turistice sau alte activități de agrement (dar nu și în cazul obiectivelor religioase, culturale, sediilor unor organizații sau autorități publice, etc.).

Astfel, recomandăm revizuirea lit. d) din noțiunea termenului „contract negociat în afara spațiilor comerciale”, astfel încât să transpună într-o manieră generalizată și mai cuprinzătoare ipoteza prevăzută de art. 2 pct. 8 lit. d) din Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011.

3) La art. 4 alin. (1) lit. d), recomandăm excluderea sintagmei „dacă condițiile acestora dezavantajează consumatorul în raport cu practica obișnuită de pe piață”, deoarece, în situația actuală de reformare și de revizuire conceptuală a reglementărilor cu privire la raporturile dintre comerciant și consumatori, determinată de practicile vicioase și abuzive ale comercianților (devenite cutumiare), stabilirea condiției suspensive (pentru executarea obligației de informare) ca condițiile propuse de comerciant să fie mai defavorabile consumatorilor în raport cu cele practicate în mod obișnuit pe piață (care, în prezent, sunt în dezavantajul consumatorilor) se prezintă a fi inoportună și contrară intereselor legitime ale consumatorilor.

De asemenea, relevăm că art. 5 alin. (1) lit. d) din Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011 nu stabilește careva condiții în acest sens.

În contextul celor expuse, se va revizui și art. 5 alin. (1) lit. g).

4) La art. 5 alin. (2), urmează a se reglementa conduita comerciantului în cazul în care acesta își asumă obligația de a suporta costul returnării bunurilor, oricare ar fi el. În acest caz, obligația de a efectua mențiunea prevăzută la alin. (2) este inutilă și abuzivă.

La alin. (5), trimiterea la anexa nr. 2 se va revedea, or, formularul tipizat de informare cu privire la revocare este prevăzut în anexa nr. 1 la proiectul de lege.

Totodată, propunem excluderea sintagmei „sau alt formular stabilit de comerciant”, deoarece stabilirea dreptului comerciantului de a întocmi propriul formular pentru exprimarea dreptului de revocare de către consumator lasă loc unui comportament abuziv din partea comerciantului, care ar putea condiționa valabilitatea unui asemenea formular de

faptul completării unor cîmpuri „obligatorii” cu date, care, în mod obișnuit, s-ar considera suplimentare și nejustificate pentru exprimarea dreptului de revocare.

La alin. (6), a doua propoziție oferă dreptul modificării unilaterale de către comerciant a informațiilor stabilite la art. 5 alin. (1), în conformitate cu legislația în vigoare, adică nu doar în cazurile expres prevăzute de lege, dar și în cazurile prevăzute de contract, care, în conformitate cu legislația în vigoare, are forță obligatorie pentru părți și impune, astfel, respectarea de către consumator a clauzelor privind modificarea unilaterală a contractului.

Așadar, alin. (6) necesită a fi revizuit, cu excluderea celei de-a doua propoziții, care oferă comercianților dreptul de a deroga prin contract de la restricția prevăzută în prima propoziție a acestui alineat și, prin urmare, lasă loc pentru fraudarea legii și instituirea unor practici abuzive (defavorabile consumatorilor) de modificare unilaterală a contractelor, prin includerea unor clauze standard în acest sens.

5) La art. 10, alin. (5) se va revizui, or declarația prin care consumatorul își exprimă decizia de revocare se referă la actul juridic de revocare, oricum ar fi exprimat acesta, dar nicidecum nu se referă la cuvîntul „revocare” sau la alte cuvinte similare.

6) La art. 12, propunem revizuirea alin. (2), ținînd cont de faptul că tipul de livrare standard nu este, în mod obligatoriu, și cel mai ieftin tip de livrare.

În acest sens, menționăm, că art. 13 alin. (2) din Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011 se referă la livrarea standard, fără calificativul „cel mai ieftin”.

7) La art. 13 alin. (4), sintagma „ar trebui” se va revedea, fiindcă norma juridică nu stabilește recomandări sau propuneri, ci prevede reguli de conduită obligatorii. Respectiv, se va utiliza sintagma sau cuvîntul, care să indice asupra caracterului obligatoriu al prevederii.

II. La proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

Cu referire alin. (7)-(9), cu care se completează art. 344 din Codul contravențional al Republicii Moldova, pentru claritatea și coerența formulării componentelor de contravenție (acțiunea ilicită și sancțiunea aferentă acesteia), acestea urmează a fi expuse în alineate separate.

Astfel, recomandăm structurarea în alineate distincte a acțiunilor ilicite pentru care se stabilește o singură sancțiune contravențională.

Viceministru



Nicolae EȘANU

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA



МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD 2012, m. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 82
tel. 23-47-95, fax 23-47-97

MD-2012, м. Кишинэу, ул. 31 Август 1989 №82
тел.23-47-95, факс 23-47-97

12.03.15 Nr. 05/2317
La Nr. 08/2-849 din 3 martie 2015

Ministerul Economiei

Ministerul Justiției a reexaminat proiectele legii privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor, a legii privind modificarea și completarea unor acte legislative, precum și proiectele hotărârilor de Guvern cu privire la aprobarea acestora, și reiterează opinia expusă în avizul Ministerului Justiției nr. 03/12131 din 23 decembrie 2014 (copia se anexează).

Anexă: 5 file.

Viceministru

Nicolae EȘANU



23.12.14 Nr. 03/12/31
La nr. 08/2- 6659 din 27 noiembrie 2014

Ministerul Economiei

Cu referire la proiectele legii privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor, a legii privind modificarea și completarea unor acte legislative, precum și proiectele hotărârilor de Guvern cu privire la aprobarea acestora, comunicăm următoarele.

1. Constatăm lipsa unei viziuni strategice asupra dezvoltării dreptului privat național și aplicarea principiului „1-directivă – 1 lege nouă”. Abordarea „1-directivă – 1 lege” determină fracționarea sistemului de drept și sporește riscul discordanțelor între actele legislative, iar, în final, creează un mediu propice pentru aplicarea necorespunzătoare a legislației.

O problemă, care afectează certitudinea juridică și eficiența juridică a normelor legale, este prezența legilor speciale, care adeseori dublează conținutul Codului civil al Republicii Moldova și, în mod inevitabil, cuprind reguli care se contrapun prevederilor Codului civil al Republicii Moldova.

Pentru justițiabili aceasta este o problemă de **exces de reglementare** și de **complexitate inutilă a cadrului normativ**. Așadar, materiile de drept privat, care pot fi încorporate în Codul civil al Republicii Moldova, ar trebui să fie codificate. Urmează a fi adoptate separat doar legile pentru care se constată o justificare rezonabilă de a constitui un act legislativ distinct.

Astfel, notificăm, că Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de modificare și completare a Codului civil al Republicii Moldova și în acest sens, prin Ordinul ministrului justiției nr. 519 din 3 decembrie 2013 (copia se anexează) a fost format grupul de lucru pentru modificarea și completarea Codului civil al Republicii Moldova (în continuare – Grupul de lucru), care are, printre alte finalități, și scopul de a transpune în Codul civil Directivele UE în materie de drept privat (inclusiv Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011).

În acest context, menționăm că transpunerea directivelor UE în legislația internă este un important pas de modernizare al dreptului privat și această modernizare trebuie efectuată într-un mod integrat.

Prin urmare, susținem cu insistență transpunerea Directivei 2011/83/UE din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor în dispozițiile Codului civil al Republicii Moldova (după modelul numeroaselor state membre ale UE cu o puternică tradiție de drept privat) în virtutea următoarelor considerente:

a) Potrivit art. 288 al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, „directiva este obligatorie pentru fiecare stat membru destinat cu privire la rezultatul care trebuie atins, lăsând autorităților naționale competența în ceea ce privește forma și mijloacele”. Așadar, constatăm, că nu există o abordare unică la nivelul UE privind modul de transpunere a directivelor în dreptul intern.

b) De asemenea, nu există o abordare unică la nivelul statelor membre ale UE datorită diferitor tradiții juridice. Vorbind despre statele din sistemul

MINISTERUL ECONOMIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
Nr. de intrare 13162
Indexul 12
2014

continental de drept (care au un cod civil și, posibil, un cod comercial), unele state preferă să nu modifice codurile civile (de exemplu, Franța, Belgia, România), pe când alte state transpun directivele în codurile civile atunci când materia este una supusă reglementării de un cod civil: Germania, Italia, Olanda, Estonia, Lituania. Din noile State Membre, care recent au adoptat coduri noi, atragem atenția la:

1) Ungaria, care a pus în aplicare un nou cod civil începând cu 15 martie 2014 și a transpus în el 18 directive (toate enumerate în art. 8:6 din acest cod), majoritatea fiind din domeniul protecției consumatorilor (a se vedea http://tdziegler.files.wordpress.com/2014/06/civil_code.pdf);

2) Republica Cehă, care a pus în aplicare un nou cod civil începând cu 1 ianuarie 2014 și a transpus în el 13 directive (toate enumerate ca anexă la § 3015 din acest cod), majoritatea fiind din domeniul protecției consumatorilor (a se vedea <http://www.czechlegislation.com/en/89-2012-sb>).

Prin urmare, majoritatea statelor care codifică dreptul privat preferă menținerea unor coduri actuale și transpunerea noilor directive care afectează dreptul privat, ori de câte ori este posibil, în codurile existente.

c) În 2008 a fost publicat Proiectul Cadrului Comun de Referință (*Draft Common Frame of Reference* sau *DCFR*), care este un proiect academic la nivel european, susținut de Comisia Europeană și elaborat de către Grupul de Studiu privind un Cod civil european și Grupul de Cercetare al Dreptului Privat al CE (Acquis Group), ce înlocuiește proiectul anterior „Principiile Dreptului European al Contractelor”.

Pe termen scurt, DCFR este perceput ca un set de reguli, care va veni în ajutor legiuitorului european, atunci când va dori să intervină într-un anumit domeniu al dreptului privat. Pe termen lung, el se dorește a sta la baza unui viitor Cod civil european.

În DCFR dispozițiile privind informațiile precontractuale care urmează a fi furnizate consumatorilor la încheierea contractelor la distanță și în afara spațiilor comerciale au fost incluse în Cartea II (Contracte și alte acte juridice), Capitolul 3 (Punerea pe piață și obligații precontractuale) înainte de Capitolul 4 (Încheierea contractului). Un alt avantaj al abordării propuse în DCFR este că, într-o manieră integrată, în Capitolul 5 este reglementat dreptul de revocare al consumatorului, care este strâns legat de problema încheierii contractului și constituie o excepție de la principiul irevocabilității contractelor.

Pentru examinarea propunerilor de amendare a Codului civil, elaborate de Grupul de lucru, expediem atașat versiunea actuală a proiectelor de modificare și completare a mai multor capitole din Codul civil, scopul cărora este transpunerea Directivei 2011/83/UE din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor.

În concluzie, considerăm necesară transpunerea Directivei 2011/83/UE din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor în Codul civil al Republicii Moldova, acțiune ce va fi realizată de Grupul de lucru, în cadrul unui proiect complex de modificare și completare a Codului civil al Republicii Moldova.

Având în vedere experiența acumulată de către Ministerul Economiei la elaborarea proiectului de lege privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor, credem că efortul deja depus este deosebit de valoros și merită să fie valorificat prin avizarea proiectului care va fi propus de Grupul de lucru.

În această ordine de idei, se prezintă a fi prematură promovarea proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative, subsecvent și auxiliar proiectului de lege privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor.

2. La proiectul legii privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor:

1) Art. 1 alin. (1) necesită a fi revizuit, deoarece, reieșind din conținutul proiectului de lege și nota informativă aferentă acestuia, constatăm, că obiectul de reglementare al acestui proiect reprezintă nu doar drepturile și obligațiile consumatorului, ci și drepturile și obligațiile comerciantului la încheierea contractelor la distanță și a contractelor încheiate în afara spațiilor comerciale.

De asemenea, relevăm, că sintagma „crearea condițiilor de drept care diminuează riscurile comercianților și furnizorilor de servicii publice” denotă un obiectiv al proiectului de lege, dar nu obiect de reglementare, or în proiectul de lege nu sunt reglementate careva condiții de diminuare a riscurilor.

2) La art. 2 alin. (3), prevederea lit. a) trebuie să se rezume la expunerea categoriei de „contracte de prestare a serviciilor sociale” fără a detalia tipurile de servicii sociale, or art. 10 din Legea nr. 547-XV din 25 decembrie 2003 asistenței sociale nu distinge astfel de tipuri de servicii sociale precum: cazarea socială, îngrijire a copiilor, susținere a familiilor și a persoanelor aflate permanent sau temporar în nevoie, îngrijire pe termen lung.

Referitor la lit. b), menționăm, că legislația Republicii Moldova nu distinge termenul „cadru medical”. Art. 1 alin. (2) din Legea nr. 263 din 27 octombrie 2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului definește termenul de „prestatori de servicii de sănătate” ca instituții medico-sanitare și farmaceutice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, medici și alți specialiști în domeniu, alte persoane fizice și juridice abilitate cu dreptul de a practica anumite genuri de activitate medicală și farmaceutică.

La lit. c), în măsura în care se menționează, că obiectul contractului reprezintă jocurile de noroc, se prezintă a fi inutil de a preciza că mizarea se efectuează în jocuri de noroc.

La lit. h), în măsura în care la art. 3 alin. (2) din proiect acestor categorii de contracte li se atribuie un sens specific, distinct de cel stabilit de Codul civil al Republicii Moldova, considerăm necesar de a suplini prevederea cu sintagma „după cum sunt definite în prezenta lege”. Sintagma „care se reglementează prin legi speciale” se va exclude, or aceasta are un caracter general și imprecis: pentru a asigura claritatea normei în cauză urmează a se specifica expres care legi speciale reglementează aceste categorii de contracte.

La lit. i), pentru redarea sensului exact al normei (corelativ sensului art. 3 alin. (3) lit. i) din Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011), cuvântul „precum” urmează a fi exclus.

La lit. k), pentru a asigura precizia și claritatea prevederii, considerăm oportună și corespunzătoare transpunerea redacției și formulei utilizate la art. 3 alin. (3) lit. k) din Directiva penotată (trimiteri exprese la articolele relevante), fără a expune detalii cu privire la ipotezele normelor la care se face trimitere.

3) La art. 2 alin. (4), recomandăm revizuirea cuantumului de 500 lei, ținând cont nu doar de prețurile produselor, ci și de caracterul semnificativ sau nesemnificativ al achiziției pentru consumatorul mediu din Republica Moldova, reieșind din valoarea acestei achiziții și venitul mediu al consumatorului. Marja de 50 de euro, prevăzută de art. 3 alin. (4) din Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011, a fost stabilită reieșind din considerentul că un contract cu o valoare inferioară acestei sume ar fi nesemnificativ pentru consumator.

4) La art. 3 alin. (1), în condiția în care noțiunea de „contract la distanță” este definită la art. 3 alin. (2), trimiterea la prevederile Legii nr. 157 din 18 iunie

2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum este inutilă și face imposibilă determinarea sensului unic și exact al termenului „contract la distanță”.

Noțiunea atribuită termenului de „licitație deschisă” se va revizui, deoarece contravine sensului termenului de „licitație publică”, stabilit în art. 2 alin. (13) din Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011, care definește licitația ca o procedură în care consumatorii (nu comercianții) au calitatea de ofertanți.

5) La art. 5 alin. (1) lit. i), se impune o obligație de informare, care diferă de cea prevăzută de art. 6 alin. (1) lit. i) din Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011, care obligă comerciantul să informeze cu privire la **faptul**, că consumatorul va trebui să suporte costul aferent returnării bunurilor în caz de retragere și nu referitor la **condițiile în care** consumatorul va trebui să suporte costul aferent returnării produselor în caz de revocare.

6) La art. 5 alin. (8), pentru a asigura precizia și claritatea prevederii, urmează a se indica expres actele legislative cu privire la comerțul electronic, care sunt vizate de prevederea respectivă. În acest sens se va revizui și art. 7 alin. (9) din proiect.

7) La art. 7 alin. (5), sintagma „necesită acordul prealabil al consumatorului sau o solicitare din partea acestuia” se va exclude, deoarece nu se încadrează în ipoteza normei respective, care transpune art. 8 alin. (5) din Directiva 2011/83/UE din 25 octombrie 2011.

La alin. (6), cuvântul „oferta” se va substitui cu cuvântul „acceptul”, or oferta este prezentată de către comerciant, iar consumatorul exprimă acceptul, care trebuie să fie confirmat de către comerciant. În acest sens, art. 687 din Codul civil al Republicii Moldova prevede: „constituie acceptare declarația destinatarului ofertei (înaintate de comerciant) sau o altă acțiune care atestă consimțirea ofertei. Acceptarea produce efecte din momentul în care este recepționată de ofertant.”. Ca excepție instituită în beneficiul consumatorului, în cazul prevăzut de art. 7 alin. (6), acceptarea va produce efecte din momentul confirmării (nu recepționării) acceptului de către comerciant (ofertant).

La alin. (7), cuvântul „calendaristice” se va exclude, deoarece utilizarea formulei de „zile calendaristice” se prezintă a fi periculoasă: determină o interpretare eronată a normelor în care se utilizează doar termenul „zile”, care ar putea fi calificate greșit, ca fiind lucrătoare dacă nu sunt însoțite de atributul „calendaristice”. De altfel, prin termenul „zile”, potrivit sensului uzual al acestuia, se au în vedere zilele calendaristice, dacă nu se menționează o categorie specifică de zile: zile lucrătoare, zile de sărbătoare. În acest context se va revizui și art. 8 alin. (1), art. 9 alin. (2), art. 12 alin. (1), art. 13 alin. (1) și alin. (5) lit. b), art. 15 lit. g), precum și anexa nr. 2 la proiectul de lege.

8) Art. 8 alin. (3) se va revizui, în măsura în care proiectul de lege nu reglementează modul de executare de către părțile contractante a obligațiilor sale contractuale pe parcursul perioadei de revocare.

9) Subdiviziunile art. 13 alin. (5) urmează a fi numerotate în concordanță cu art. 32 alin. (6) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, care dispune, că ”alineatul poate avea diviziuni, însemnate, de regulă, cu litere latine mici și o paranteză. În cazul unor structuri mai complexe, aceste diviziuni se numerotează cu cifre arabe și o paranteză. Diviziunile numerotate cu cifre pot avea subdiviziuni însemnate cu litere latine mici și o paranteză.”

10) La art. 14, pentru formularea clară și explicită a prevederii, se va menționa cu precizie, la care lege se face referință.

11) La art. 16 alin. (1), pentru a asigura uniformitatea terminologiei juridice utilizate în proiectul de lege, sintagma „contractelor de vânzări” se va substitui cu sintagma „contractelor de vânzare-cumpărare”.

3. La proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

1) Luînd în considerație că proiectul de lege propune doar completarea Legii nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind comerțul electronic și a Codului contravențional al Republicii Moldova, titlul proiectului de lege se va revizui, cu excluderea sintagmei „modificarea și”.

2) Referitor la art. 279¹ (art. II alin. 1), pentru a indica asupra caracterului alternativ al inacțiunilor ilicite de neindicare a telefonului de contact și neindicare a accesului direct la pagina web oficială a Agenției pentru Protecția Consumatorilor, după sintagma „telefonului de contact”, cuvîntul „și” urmează a se substitui cu prepoziția „sau”.

3) Cu referire la alin. (7) și (8) (art. II alin. 2), cu care se completează art. 344 din Codul contravențional al Republicii Moldova, relevăm oportunitatea de a face trimitere la articolele, care stabilesc cerințele de informare, prevăzute de proiectul de lege cu privire la drepturile consumatorilor la încheierea contractelor, fără a enumera expres categoriile de informații ce trebuie prezentate de comerciant. Norma contravențională trebuie să prevadă componența de contravenție (corelativă obligației legale) și sancțiunea contravențională, dar nu și informațiile ce trebuie prezentate de comerciant (prevederi ce constituie obiectul de reglementare al proiectului de lege cu privire la drepturile consumatorilor la încheierea contractelor).

De altfel, amendarea listei de informații, ce trebuie prezentată de comerciant consumatorilor va implica de fiecare dată și modificarea acestor alineate ale art. 344 din Codul contravențional al Republicii Moldova.

Anexă: 23 file.

Viceministru



Nicolae EȘANU


FILINCOVA Svetlana	președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
GOLUB Sergiu	lector, catedra de Drept privat, Universitatea de Stat "Alecu Russo"
KNIEPER Rolf	profesor emeritus
MOCANU Elena	notar, doctor în drept
POALELUNGI Mihai	președinte al Curții Supreme de Justiție, lector USM
ROȘCA Nicolae	doctor în drept, conferențiar universitar, șeful catedrei de Drept al afacerilor, USM
VISTERNICEANU Dumitru	judecător la Curtea Supremă de Justiție, membru al Consiliului Superior al Magistraturii
VOLCINSCHI Victor	doctor în drept, profesor universitar, USM

2. Grupul de lucru, va activa în temeiul propriilor reguli de procedură și își va organiza activitatea astfel încât să asigure elaborarea proiectului într-un termen rezonabil.

3. În caz de necesitate, grupul de lucru poate coopta alte persoane sau crea subgrupuri de lucru.

4. Ministerul Justiției va asigura suportul tehnic pentru desfășurarea ședințelor grupului de lucru sau a subgrupurilor acestuia.

MINISTRU



Oleg EFRIM

**GRUPUL DE LUCRU PENTRU MODIFICAREA CODULUI CIVIL
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Proiect | 9 decembrie 2014

**Capitolul I/1
OBLIGAȚII PRECONTRACTUALE¹**

Secțiunea 1

Obligații de informare în general

Articolul 678/1. Obligația generală a profesionistului de a furniza informații²

(1) Înainte de încheierea contractului de furnizare a bunurilor, lucrărilor, serviciilor, conținutului digital sau altei prestații de către un profesionist altei persoane, profesionistul are obligația de a furniza acelei persoane, prin orice mijloace adecvate, informații cu privire la caracteristicile esențiale ale prestației care trebuie furnizate, pe care aceasta le deține sau se poate aștepta să le dețină și a căror nefurnizare ar contraveni bunei-credințe.

(2) La aprecierea volumului de informații pe care profesionistul este obligat să o furnizeze conform alin. (1), trebuie să se țină seama de toate circumstanțele, inclusiv:

- a) dacă profesionistul avea cunoștințe speciale în domeniu;
- b) costul pe care îl presupune pentru profesionist dobândirea informațiilor relevante;
- c) ușurința cu care cealaltă persoană ar putea obține informațiile prin alte mijloace;
- d) natura informațiilor;
- e) importanța probabilă a informațiilor pentru cealaltă parte; și
- f) dacă cealaltă persoană de asemenea este un profesionist, bunele practici comerciale în situația dată.

Articolul 678/2. Obligația profesionistului de a nu furniza informație eronată consumatorilor

(1) Dacă un profesionist propune consumatorilor bunuri, lucrări, servicii, conținut digital sau oricare alte prestații, profesionistul are obligația de a nu furniza informație eronată. Informația se consideră eronată dacă aceasta denaturează sau omite circumstanțe esențiale pe care un consumator mediu poate aștepta să-i fie furnizate pentru a adopta o decizie informată despre încheierea contractului.³ Se consideră consumator mediu consumatorul care este suficient de bine informat și de atent, ținând seama de factori sociali, culturali și lingvistici.⁴

(2) Pentru a stabili ce informație un consumator mediu poate aștepta să-i fie furnizată, se vor lua în considerare toate circumstanțele și precum și limitările tehnice ale mijlocului de comunicare utilizat.

¹ Modelat pe baza Capitolului III, Cartea II din Proiectul Cadrelui Comun de Referință (DCFR).

² Modelat pe art. II.-3:102 DCFR și art. 23 CESL.

³ Transpune art. 7(1) din Directiva 2005/29/EC din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale.

⁴ Definiția preluată din pct. 28 din Preambulul din Directiva 2005/29/CE din 11 mai 2005, cu referire la jurisprudența Curții Europene de Justiție.

(3) Dacă un profesionist face o comunicare comercială, inclusiv publicitate sau marketing⁵, care creează impresia consumatorilor că ea conține toată informația relevantă necesară pentru a lua o decizie despre încheierea contractului, profesionistul are obligația de a se asigura că, de fapt, comunicarea conține toată informația relevantă. Dacă aceasta nu reiese deja din contextul în care se face comunicarea comercială, informația care urmează a fi furnizată trebuie să cuprindă:

a) caracteristicile principale ale bunurilor, lucrărilor, serviciilor, conținutului digital sau altor prestații, identitatea și adresa profesionistului, dacă este relevantă, prețul și, după caz, existența unui drept de revocare acordat de lege;

b) particularitățile cu privire la plată, livrare, garanție și depunerea reclamațiilor, dacă ele sunt diferite de cerințele de diligență profesională.

(4) Diligența profesională presupune nivelul de competență specializată și prudență așteptate, în mod rezonabil, de la profesionist față de consumatori, în conformitate cu practicile corecte de piață și/sau cu principiul general al bune-credințe, în domeniul de activitate al profesionistului⁶.

Secțiunea 2

Obligații de informare în unele contracte încheiate cu consumatorii⁷

Articolul 678/3. Definiția unor termeni

(1) Contract la distanță este orice contract încheiat între profesionist și consumator în cadrul unui sistem de vânzări sau de prestare de servicii la distanță organizat, fără prezența fizică simultană a profesionistului și a consumatorului, cu utilizarea exclusivă a unuia sau a mai multor mijloace de comunicare la distanță, până la și inclusiv în momentul în care este încheiat contractul.

(2) Contract negociat în afara spațiului comercial este orice contract dintre un profesionist și un consumator:

a) încheiat în prezența fizică simultană a profesionistului și a consumatorului, într-un loc care nu este spațiul comercial al profesionistului;

b) pentru care consumatorului i s-a făcut o ofertă în aceleași circumstanțe ca cele menționate la lit. a);

c) încheiat în spațiile comerciale ale profesionistului sau prin orice mijloace de comunicare la distanță, imediat după ce consumatorul a fost abordat în mod personal și individual, într-un loc care nu este spațiul comercial al profesionistului, în prezența fizică simultană a acestuia și a consumatorului; sau

d) încheiat în cursul unei deplasări organizate de profesionist cu scopul sau efectul de a promova și a vinde consumatorului bunuri sau servicii.

(3) În sensul alin.(2), spațiu comercial înseamnă:

a) orice unitate imobilă de vânzare cu amănuntul, în care profesionistul își desfășoară activitatea în permanență; sau

⁵ Conceptul de comunicare comercială este preluat din Directiva 2005/29/CE din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiiale. Definiția este preluată, într-o altă formă, în Legea RM privind protecția consumatorilor.

⁶ Definiție preluată din Directiva 2005/29/CE din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiiale. Definiția este preluată, într-o altă formă, în Legea RM privind protecția consumatorilor.

⁷ Transpune Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor. Model folosit și de §46-§62 din Legea cu privire la obligației a Estoniei, modificată prin Legea Estoniei RT I, 31.12.2013, 1 în vigoare din 13.06.2014

b) orice unitate mobilă de vânzare cu amănuntul, în care profesionistul își desfășoară activitatea în mod obișnuit.

(4) Spațiile comerciale ale persoanei care acționează în numele sau pe contul profesionistului se consideră, în sensul prezentei secțiuni spațiu comercial al profesionistului. [§46(4) LO Estonia]

(5) În sensul prezentei secțiuni bunuri se consideră orice obiect corporal mobil, cu excepția obiectelor vândute prin executare silită sau altfel fără consimțământul proprietarului în condițiile legii; apa, gazul și energia electrică sunt considerate bunuri atunci când acestea sunt puse în vânzare în volum limitat sau în cantitate fixă.

Articolul 678/4. Cerințe de conținut al informațiilor în cazul contractelor altele decât contractele negociate în afara spațiilor comerciale și contractele la distanță

(1) Înainte ca un contract, altul decât un contract la distanță sau un contract negociat în afara spațiilor comerciale, sau orice ofertă similară să producă efecte obligatorii asupra consumatorului, profesionistul trebuie să îi furnizeze consumatorului următoarele informații în mod clar și inteligibil, în cazul în care respectivele informații nu reies în mod evident din context:

a) principalele caracteristici ale bunurilor sau serviciilor, în mod corespunzător cu mediul de comunicare și cu bunurile sau serviciile în cauză;

b) identitatea profesionistului, cum ar fi denumirea sa, adresa geografică la care este stabilit și numărul său de telefon;

c) prețul total al bunurilor sau serviciilor cu toate taxele incluse sau, în cazul în care prețul nu poate fi calculat în avans în mod rezonabil dată fiind natura bunurilor sau a serviciilor, modalitatea de calcul al prețului și, după caz, toate costurile suplimentare de transport, de livrare sau taxele poștale sau, în cazul în care acestea nu pot fi calculate în avans în mod rezonabil, menționarea faptului că aceste costuri suplimentare ar putea fi suportate de consumator;

d) după caz, modalitățile de plată, livrare și executare, data până la care profesionistul se angajează să livreze bunurile sau să presteze serviciile și politica profesionistului de soluționare a reclamațiilor;

e) în plus față de o mențiune a existenței unei garanții legale de conformitate pentru bunuri, existența și condițiile privind serviciile postvânzare și garanțiile comerciale, după caz. Prin garanție comercială se înțelege orice angajament din partea profesionistului sau a unui producător (garantul) față de consumator, în plus față de obligațiile legale referitoare la garanția de conformitate, de a rambursa prețul plătit sau de a înlocui, a repara sau a întreține bunurile în orice mod, în cazul în care acestea nu corespund specificațiilor sau oricărei alte cerințe care nu este legată de conformitate din certificatul de garanție sau din publicitatea relevantă disponibilă în momentul sau înaintea încheierii contractului;

f) termenul contractului, după caz, sau, în cazul unui contract pe termen nedeterminat sau al unui contract care urmează să fie prelungit în mod automat, condițiile de rezoluțiune;

g) după caz, funcționalitatea, inclusiv aplicarea unor măsuri tehnice de protecție pentru conținutul digital;

h) după caz, orice interoperabilitate pertinentă a conținutului digital cu componentele hardware și software de care profesionistul are cunoștință sau se poate presupune în mod rezonabil că are cunoștință.

(2) Alin.(1) se aplică și contractelor de furnizare a apei, gazelor sau energiei electrice, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau cantitate prestabilită, a încălzirii centralizate sau a conținutului digital care nu sunt livrate pe un suport material.

(3) Alin.(1) nu se aplică contractelor care implică contracte pentru necesități curente care se execută la momentul încheierii.

(4) Informațiile menționate la alin. (1) fac parte integrantă din contract și nu pot fi modificate decât în cazul în care părțile contractante decid altfel în mod explicit.

Articolul 678/5. Cerințe de conținut al informațiilor în cazul contractelor la distanță și celor negociate în afara spațiilor comerciale

(1) Înainte ca un contract la distanță sau negociat în afara spațiilor comerciale sau orice ofertă similară să producă efecte obligatorii asupra consumatorului, profesionistul trebuie să îi furnizeze consumatorului următoarele informații în mod clar și inteligibil:

a) principalele caracteristici ale bunurilor sau serviciilor, în mod corespunzător cu mediul de comunicare și cu bunurile sau serviciile în cauză;

b) identitatea profesionistului, cum ar fi denumirea sa;

c) adresa geografică la care este stabilit profesionistul și numărul de telefon, numărul de fax și adresa de poștă electronică ale acestuia, în cazul în care sunt disponibile, pentru a-i permite consumatorului să ia rapid legătura cu profesionistul și să comunice cu acesta în mod eficient și, dacă este cazul, adresa geografică și identitatea profesionistului în contul căruia acționează;

d) în cazul în care este diferită de adresa furnizată în conformitate cu lit.c), adresa geografică a locului în care profesionistul își desfășoară activitatea și, după caz, adresa profesionistului în numele căruia acționează, la care consumatorul poate trimite eventualele reclamații;

e) prețul total al bunurilor și serviciilor cu toate taxele incluse sau, în cazul în care prețul nu poate fi calculat dinainte în mod rezonabil dată fiind natura bunurilor sau a serviciilor, modalitatea de calcul al prețului și, după caz, toate costurile suplimentare de transport, de livrare, taxele poștale sau de orice altă natură sau, în cazul în care acestea nu pot fi calculate dinainte în mod rezonabil, menționarea faptului că aceste costuri suplimentare ar putea fi suportate de consumator. În cazul unui contract pe termen nedeterminat sau al unui contract bazat pe un abonament, prețul total va include costurile totale pe perioada de facturare. În cazul în care, în contractele menționate anterior, prețul este exprimat ca o sumă globală, prețul total înseamnă și costurile lunare totale, care se vor indica separat. În cazul în care costul total nu poate fi calculat dinainte, se va indica modul în care se calculează prețul;

f) costul de utilizare a mijloacelor de comunicare la distanță în vederea încheierii contractului, atunci când este calculat pe baza unui alt tarif decât tariful de bază;

g) modalitățile de plată, livrare, executare, data până la care profesionistul se angajează să livreze bunurile sau să presteze serviciile și, după caz, politica profesionistului de soluționare a reclamațiilor;

h) în cazul în care legea acordă un drept de revocare, condițiile, termenele și procedurile de exercitare a dreptului respectiv, în conformitate cu cerințele legale, precum și formularul tipizat de revocare, prezentat în anexa nr. [1] la Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil⁸;

i) în cazul în care consumatorul va trebui să suporte costul aferent returnării bunurilor în caz de revocare, mențiune despre aceasta; de asemenea, în cazul contractelor la distanță, dacă bunurile, prin însăși natura lor, nu pot fi, în mod normal, returnate prin poștă, mențiune despre costul aferent returnării bunurilor;

⁸ Aceasta este abordarea germană: de a include diferitele formulare și tabele în Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil.

j) în cazul în care consumatorul își exercită dreptul de revocare după formularea unei cereri în conformitate cu art. 678/6 alin. (3) sau cu art. 678/7 alin. (8), mențiune că consumatorul este ținut să achite profesionistului costuri rezonabile, în conformitate cu art. 703/12 alin. (5);

k) în cazul în care dreptul de revocare este exclus prin art. 703/13, mențiune că consumatorul nu deține un drept de revocare sau, după caz, circumstanțele în care consumatorul își pierde dreptul de revocare;

l) o mențiune că consumatorul poate recurge la drepturile prevăzute de lege în cazul în care obiectul contractului nu corespunde cu condițiile contractului;

m) în cazul în care se oferă servicii de asistență sau de întreținere a obiectului contractului după executarea obligațiilor contractuale, mențiune despre existența acestora și condițiile lor;

m¹) în cazul în care se acordă o garanție suplimentară drepturilor prevăzute de lege, mențiune despre existența acesteia și condițiile sale;

n) în cazul în care profesionistul se conduce de un cod de conduită, mențiune despre existența lui și despre modalitatea în care consumatorul poate obține o copie a aceluia cod;

p) în cazul în care există un termen minim în care consumatorul va fi ținut de obligațiile rezultate din contract, mențiune despre acesta;

o) termenul contractului, dacă există, sau, dacă contractul este încheiat pe termen nedeterminat sau urmează să fie prelungit în mod automat, condițiile de rezoluțiune a raportului contractual;

q) în cazul în care consumatorul trebuie să plătească un avans cu titlu de garanție sau să ofere o altă garanție financiară, o mențiune că aceasta trebuie să se facă la cererea profesionistului, precum și condițiile acestei garanții;

r) după caz, funcționalitatea, inclusiv aplicarea unor măsuri tehnice de protecție pentru conținutul digital;

s) după caz, orice interoperabilitate pertinentă a conținutului digital cu componentele hardware și software de care profesionistul are cunoștință sau se poate presupune în mod rezonabil că are cunoștință;

t) dacă există, posibilitatea și modalitatea de a recurge la un mecanism extrajudiciar de depunere și soluționare a reclamațiilor căruia i se supune profesionistul.

(2) Alin.(1) se aplică și contractelor de furnizare a apei, gazelor sau energiei electrice, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau cantitate prestabilă, a încălzirii centralizate și a conținutului digital care nu sunt livrate pe un suport material.

(3) În cazul unei licitații publice, informațiile menționate la alin. (1) lit. b), c) și d) pot fi înlocuite cu datele echivalente ale adjudecătorului.

(4) Informațiile menționate la alin. (1) lit. h), i) și j) pot fi furnizate utilizând formularul tipizat de informare cu privire la revocare prezentat în anexa nr. [1] la Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil. Se consideră că profesionistul a respectat cerințele în materie de informare prevăzute la alin. (1) lit. h), i) și j) dacă a furnizat consumatorului aceste instrucțiuni, corect completate.

(5) Informațiile menționate la alin. (1) fac parte integrantă din contractul la distanță sau din contractul negociat în afara spațiilor comerciale și nu pot fi modificate decât în cazul în care părțile contractante decid altfel în mod explicit.

(6) În cazul în care profesionistul nu îndeplinește cerințele în materie de informare cu privire la taxele suplimentare sau alte costuri, conform celor menționate la alin. (1) lit. (e), sau la costurile

aferele returnării bunurilor, conform celor menționate la alin. (1) lit. (i), consumatorul nu suportă respectivele taxe sau costuri.

Articolul 678/6. Cerințe formale față de informații în cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale

(1) În cazul contractelor negociate în afara spațiului comercial, profesionistul trebuie să transmită informațiile prevăzute la art. 678/5 alin. (1) consumatorului pe suport de hârtie sau, în cazul în care consumatorul este de acord, pe un alt suport durabil. Aceste informații trebuie să fie lizibile și redactate într-un limbaj simplu și inteligibil.

(2) Profesionistul trebuie să furnizeze consumatorului un exemplar al contractului semnat sau confirmarea contractului pe suport de hârtie sau, dacă consumatorul este de acord, pe un alt suport durabil, inclusiv, dacă este cazul, confirmarea acordului prealabil expres al consumatorului în conformitate cu art. 703/13 alin. (1) lit. m).

(3) În cazul în care consumatorul dorește ca prestarea unor servicii sau furnizarea de apă, gaz sau electricitate, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau cantitate prestabilită, sau de încălzire centralizată să înceapă în interiorul termenului de revocare prevăzut la art. 703/3 alin.(2), profesionistul trebuie să solicite consumatorului să formuleze o astfel de cerere expresă pe un suport durabil.

(4) În ceea ce privește contractele negociate în afara spațiilor comerciale, unde consumatorul a solicitat expres serviciile profesionistului pentru a efectua lucrări de reparație sau de întreținere, iar profesionistul și consumatorul își îndeplinesc imediat obligațiile contractuale care le revin, iar suma care trebuie plătită de consumator nu depășește 2000 lei:

a) profesionistul trebuie să furnizeze consumatorului informațiile menționate la art. 678/5 alin.(1) lit.b) și c) și informații referitoare la preț sau la maniera de calculare a prețului, împreună cu o estimare a costului total, pe suport de hârtie sau, dacă consumatorul este de acord, pe un alt suport durabil; profesionistul furnizează informațiile menționate la art. 678/5 alin. (1) lit.a), h) și k), dar poate opta să nu le furnizeze pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil dacă consumatorul își dă acordul expres;

b) confirmarea contractului furnizată în conformitate cu alin.(2) din prezentul articol trebuie să conțină informațiile menționate la art. 678/5 alin. (1).

Articolul 678/7. Cerințe formale față de informații în cazul contractelor la distanță

(1) În cazul contractelor la distanță, profesionistul trebuie să transmită informațiile prevăzute la art. 678/5 alin. (1) sau să pună la dispoziția consumatorului respectivele informații într-un mod adecvat mijlocului de comunicare la distanță utilizat, folosind un limbaj simplu și inteligibil. În măsura în care respectiva informație este prezentată pe un suport durabil, aceasta este lizibilă.

(2) Dacă un contract la distanță care urmează să fie încheiat prin mijloace electronice obligă consumatorul să plătească, profesionistul trebuie să aducă la cunoștința consumatorului de o manieră clară și foarte vizibilă, imediat înainte ca acesta să facă comanda, informațiile prevăzute la art. 678/5 alin.(1) lit. a), e), o) și p).

(3) Profesionistul trebuie să asigure că consumatorul confirmă explicit, atunci când face comanda, că această comandă implică o obligație de a plăti. Dacă pentru a face comanda este necesar să se activeze un buton sau o funcție similară, butonul sau funcția similară sunt etichetate de o manieră lizibilă doar cu mențiunea „comandă ce implică o obligație de plată” sau o formulare neambiguă corespunzătoare, care să indice că a face comanda implică obligația de a plăti profesionistului. Dacă

profesionistul încalcă prezentul alineat, consumatorul nu are nicio obligație în temeiul contractului sau al comenzii.

(4) Site-urile comerciale trebuie să indice clar și lizibil, cel mai târziu la începutul procesului de formulare a comenzii, dacă se aplică vreo restricție în ceea ce privește livrarea și care sunt mijloacele de plată acceptate.

(5) În cazul în care contractul este încheiat printr-un mijloc de comunicare la distanță ce permite un spațiu sau un timp limitat pentru afișarea informației, profesionistul trebuie să furnizeze prin mijlocul de comunicare respectiv, înaintea încheierii contractului, cel puțin informațiile precontractuale referitoare la principalele caracteristici ale bunului sau serviciului, identitatea profesionistului, prețul total, dreptul de revocare, durata contractului și, în cazul contractelor pe termen nedeterminat, modalitățile de rezoluțiune, prevăzute la art. 678/5 alin. (1) lit.a), b), e), h) și o). Celelalte informații menționate la art. 678/5 alin. (1) trebuie să fie furnizate consumatorului de profesionist într-un mod adecvat, în conformitate cu alin. (1) din prezentul articol.

(6) Fără a aduce atingere alin. (5), în cazul în care profesionistul îi telefonează consumatorului în vederea încheierii unui contract la distanță, profesionistul trebuie să-și dezvăluie identitatea la începutul conversației cu consumatorul și, dacă este cazul, să dezvăluie identitatea persoanei în numele căreia telefonează și să specifice scopul comercial al apelului.

(7) Profesionistul trebuie să transmită consumatorului confirmarea încheierii contractului, pe un suport durabil, într-un termen rezonabil din momentul încheierii contractului la distanță și cel târziu la momentul livrării bunurilor sau înainte de începerea prestării serviciului solicitat. Respectiva confirmare trebuie să includă:

a) toate informațiile menționate la art. 678/5 alin. (1), cu excepția cazului în care profesionistul a transmis deja informațiile respective consumatorului, pe un suport durabil, înaintea încheierii contractului la distanță; și

b) confirmarea acordului prealabil expres al consumatorului și confirmarea în conformitate cu art. 703/13 alin.(1) lit. m), după caz.

(8) În cazul în care consumatorul dorește ca prestarea unor servicii sau furnizarea de apă, gaz sau electricitate, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau cantitate prestabilă, sau de încălzire centralizată să înceapă în interiorul termenului de revocare prevăzut la art. 9 alin.(2), profesionistul trebuie să solicite consumatorului să facă o cerere expresă în acest sens.

Articolul 678/8. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta secțiune se aplică, conform condițiilor și în limitele stabilite în dispozițiile sale, oricărui contract încheiat între un profesionist și un consumator. Ea se aplică și contractelor de furnizare a apei, gazelor, energiei electrice sau încălzirii centralizate, inclusiv de către furnizorii publici, în măsura în care aceste utilități sunt furnizate pe bază contractuală.

(2) În cazul în care vreo dispoziție a prezentei secțiuni intră în contradicție cu alte dispoziții legale care reglementează sectoare specifice, acele din urmă dispoziții legale vor prevala și se vor aplica sectoarelor specifice în cauză.

(3) Prezenta secțiune nu se aplică contractelor:

a) de prestare a unor servicii sociale, printre care cele de cazare socială, de îngrijire a copiilor și de susținere a familiilor și a persoanelor aflate permanent sau temporar în nevoie, inclusiv cele de îngrijire pe termen lung;

b) având ca obiect serviciile de medicale, indiferent dacă acestea sunt sau nu furnizate în cadrul unor unități medicale;

c) având ca obiect jocurile de noroc care implică mizarea pe un pot cu valoare pecuniară în jocuri de noroc, inclusiv loterii, jocuri de cazinou și tranzacții de tipul pariurilor;

d) referitoare la orice serviciu cu caracter bancar, de creditare, asigurări, pensii personale, de investiții sau plăți (servicii financiare);

e) pentru crearea, dobândirea sau transferul unui bun imobil sau al unor drepturi reale asupra unui bun imobil;

f) având ca obiect construirea unor clădiri noi, a transformării substanțiale a unor clădiri existente și a închirierii de locuințe în scopuri rezidențiale;

g) de servicii turistice;

h) privind cazarea periodică, privind produsul de vacanță pe termen lung, de intermediere a produsului de vacanță și de intermediere a participării la un sistem de schimb;

i) pentru care legea cere forma autentică, cu condiția că notarul public trebuie să se asigure, furnizând informații juridice cuprinzătoare, că încheierea contractului survine numai după ce consumatorul a luat cunoștință și a analizat toate efectele juridice ale contractului;

j) având ca obiect furnizarea alimentelor, băuturilor sau a altor bunuri destinate consumului casnic, livrate fizic de un profesionist care se deplasează frecvent și periodic la locuința, reședința sau locul de muncă al consumatorului;

k) de prestare a unor servicii de transport de pasageri, cu excepția art. 592/1 și art. 678/7 alin. (2);

l) încheiate prin intermediul automatelor sau incintelor comerciale automatizate;

m) încheiate cu operatorii de telecomunicații prin telefoane publice cu plată, pentru utilizarea acestora, sau încheiate pentru utilizarea unei conexiuni unice prin telefon, Internet sau fax stabilite de un consumator.

(4) Prezenta secțiune nu se aplică contractelor negociate în afara spațiilor comerciale în cazul cărora plata de efectuat de către consumator nu depășește 500 lei.

(5) Prezenta secțiune nu împiedică oferirea de către profesionist către consumator a unor condiții contractuale care depășesc nivelul de protecție asigurat prin prezenta secțiune.

(6) La furnizarea informațiilor prevăzute de prezenta secțiune, profesionistul nu este obligat prin lege să respecte cerințe formale suplimentare celor stabilite în prezenta secțiune.

(7) Profesionistului îi revine sarcina să demonstreze că a îndeplinit cerințele art. 678/5-678/7. Această regulă nu se aplică în procedurile de tragere la răspundere contravențională sau penală profesionistului pentru neîndeplinirea acestor cerințe.

Articolul 678/9. Drepturile în caz de neîndeplinire a obligațiilor de informare

(1) Dacă un profesionist a încălcat una dintre obligațiile impuse de art. 678/1-678/8, iar contractul a fost încheiat, profesionistul va purta obligații contractuale așa cum cealaltă parte le-a înțeles în mod rezonabil din cauza absenței informației sau incorectitudinii ei. În caz de neexecutare a acestor obligații contractuale, consumatorul poate recurge la drepturile disponibile creditorului conform art. 602 și urm.

(2) Indiferent dacă contractul s-a încheiat sau nu, profesionistul care nu a îndeplinit una dintre obligațiile prevăzute de art. 678/1-678/7 poartă răspundere față de persoana îndreptățită pentru prejudiciul cauzat prin această neîndeplinire. Cu toate acestea, dacă contractul s-a încheiat, iar persoana îndreptățită are temei de a cere repararea prejudiciului cauzat prin această neîndeplinire pe baza art. 602 și urm., atunci poziția anterioară nu se aplică.

(3) Drepturile persoanei îndreptățite, prevăzute în prezentul articol, nu împiedică exercitarea dreptului de anulare a contractului pe baza art. 227. [*referința este la articolul din Codul civil privind eroarea*]

(4) Orice clauză contrară dispozițiilor art. 678/1-678/8 și prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.

Secțiunea 3

Obligații specifice în cazul contractelor încheiate prin mijloace electronice

Articolul 678/10. Obligația de informare în cazul încheierii contractului prin intermediul mijloacelor electronice⁹

(1) Dacă un contract urmează a fi încheiat prin intermediul mijloacelor electronice, profesionistul are obligația, înainte ca cealaltă parte să facă oferta sau să accepte oferta, să furnizeze informație cu privire la următoarele:

- a) pașii tehnici care trebuie urmați pentru a încheia contractul;
- b) dacă profesionistul va genera un document care reprezintă contractul și dacă documentul va fi accesibil;
- c) mijloacele tehnice pentru identificarea și corectarea erorilor comise la introducerea datelor înainte ca cealaltă parte să facă oferta sau să accepte oferta;
- d) limbile care vor fi oferite pentru încheierea contractului;
- e) toate clauzele contractuale.

(2) Profesionistul trebuie să garanteze punerea la dispoziție a clauzelor contractuale menționate la alin. (1) lit. e) în formă textuală.

(3) Dacă profesionistul nu a îndeplinit obligația prevăzută la alin. (1), și în asemenea circumstanțe s-a încheiat un contract, consumatorul are dreptul de revocare a contractului notificând profesionistul în interiorul termenului specificat în art. 703/3.

(4) Profesionistul poartă răspundere față de consumator pentru prejudiciul cauzat prin neîndeplinirea obligației prevăzute la alin.(1).

(5) În cazul contractelor de furnizare a conținutului digital, clauzele care nu au fost negociate individual pot fi incluse prin una din următoarele metode:

a) clauzele sunt prezentate celeilalte părți în formă textuală înainte ca consumatorului să i se permită să încheie contractul, iar cealaltă parte își dă consimțământul expres pentru aplicabilitatea clauzelor și, în final, să încheie contractul; [*numită metoda „click-wrap”*]

b) cealaltă parte este informată despre existența clauzelor și i se acordă posibilitatea clar identificabilă să acceseze clauzele înainte ca celeilalte părți să i se permită să încheie contractul și, în final, să încheie contractul. [*numită metoda „browse-wrap”*]

Articolul 678/11. Corectarea erorilor de conținut

(1) Profesionistul care intenționează să încheie un contract prin punerea la dispoziție a mijloacelor electronice pentru încheierea acestuia are obligația să pună la dispoziția celeilalte părți mijloace tehnice adecvate, efective și accesibile pentru identificarea și corectarea erorilor comise la introducerea datelor înainte ca cealaltă parte să facă o ofertă sau să accepte o ofertă.

(2) Dacă o parte încheie un contract din eroare, din cauza neîndeplinirii de către profesionist a obligației prevăzute la alin. (1), profesionistul poartă răspundere față de respectiva persoană pentru

⁹ Modelat pe baza art. 10 al Directivei 2000/31/EC privind comerțul electronic.

prejudiciul cauzat prin această neîndeplinire. Aceasta nu împiedică exercitarea unui drept întemeiat pe art. 227. [*referința este la articolul din Codul civil privind eroarea*]

Articolul 678/12. Confirmarea recepției

(1) Profesionistul care oferă posibilitatea de a încheia contractul prin intermediul mijloacelor electronice are obligația de a confirma, prin intermediul mijloacelor electronice, că a recepționat oferta sau acceptarea parvenită de la cealaltă parte.

(2) Dacă cealaltă parte nu primește confirmarea fără întârziere nejustificată, ea poate să-și revoce oferta sau, după caz, poate să revoce contractul.

(3) Profesionistul poartă răspundere față de cealaltă parte pentru prejudiciul cauzat prin neîndeplinirea obligației prevăzute de alin. (1).

Articolul 678/13A. Domeniul de aplicare

(1) Dispozițiile prezentei secțiuni nu se aplică dacă contractul este încheiat prin intermediul poștei electronice sau alte mijloace de comunicare individuală.

(2) Dispozițiile prezentei secțiuni nu exclude sau limitează obligațiile profesionistului, prevăzute de alte dispoziții legale, de a furniza alte informații celeilalte părți.

Articolul 678/13B. Nulitatea de protecție

Orice clauză contrară dispozițiilor prezentei secțiuni în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.

Secțiunea 4

Prestații nesolicitate

Articolul 678/14. Lipsa răspunsului nu generează obligații

(1) Dacă un profesionist furnizează unui consumator bunuri, lucrări, servicii, conținut digital sau alte prestații nesolicitate de acesta:

a) între ei nu se consideră încheiat nici un contract pe baza circumstanței că consumatorul nu a răspuns sau a săvârșit o altă acțiune ori inacțiune cu aceste prestații și nici o obligație de plată a acestora nu se naște în sarcina consumatorului;

b) între ei nu se naște nici o obligație extracontractuală pe baza circumstanței că consumatorul a dobândit, reținut, respins sau folosit prestațiile.

c) prin derogare de la lit. a), consumatorul poate considera că a primit prestația cu titlu de donație necondiționată de la profesionist.

(2) Alin. (1) lit. b) și c) nu se aplică dacă bunuri, lucrări, servicii, conținut digital sau alte prestații au fost furnizate consumatorului:

a) în condițiile gestiunii de afaceri fără mandat; sau

b) din eroare sau în alte circumstanțe în care apare obligația de restituire întemeiată pe îmbogățirea fără justă cauză.

(3) Dispozițiile privind livrarea într-o cantitate care depășește cantitatea convenită în contractul de vânzare-cumpărare se aplică cu prioritate față de dispozițiile prezentului articol.

(4) În scopul aplicării alin. (1) livrarea are loc atunci când consumatorul obține controlul fizic asupra prestației sau rezultatului ei.

(5) Orice clauză contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.

Secțiunea 5

Obligația în cadrul negocierii și obligația de confidențialitate

Articolul 678/15. Negocierea contrar bunei-credințe

(1) Persoana este liberă să negocieze și nu poartă răspundere pentru faptul că nu au ajuns la un acord.

(2) Persoană care este angajată în negocieri are obligația de a negocia cu bună-credință și de a nu rupe negocierile contrar bunei-credințe. Orice clauză care exclude sau limitează această obligație este lovită de nulitate absolută.

(3) Persoana care încalcă această obligație poartă răspundere față de cealaltă persoană pentru prejudiciul suportat în baza încrederii că contractul s-ar fi încheiat. Cu toate acestea, despăgubirile nu acoperă profitul pe care cealaltă persoană îl aștepta de la încheierea contractului. În cazul în care persoana a acționat cu intenție sau culpă gravă, despăgubirile vor acoperi și ratarea de către cealaltă persoană a oportunității rezonabile de a încheia un contract cu un terț.

(4) În special, este contrar bunei-credințe ca o persoană să înceapă sau să continue negocierile fără intenția reală de a ajunge la un acord cu cealaltă persoană.

(5) De asemenea, are dreptul la repararea prejudiciului persoana care a participat la o licitație, concurs sau altă selecție competitivă în vederea atribuirii unui contract dacă organizatorul, prin încălcarea regulilor care guvernează selecția, a atribuit contractul unui alt participant în locul acelei persoane.

(6) Dispozițiile prezentului articol nu împiedică încheierea între profesioniști a unor aranjamente privind modul de desfășurare a negocierilor și de rupere a acestora.

Articolul 678/15. Încălcarea confidențialității

(1) Dacă în cursul negocierilor o persoană oferă informație confidențială, persoana care a primit-o are obligația de a nu dezvălui acea informație și nici de a o utiliza în scopuri proprii, indiferent dacă contractul a fost încheiat sau nu.

(2) Este confidențială informația despre care, fie reieșind din natura sa sau din circumstanțele în care aceasta a fost obținută, partea care primit informația cunoștea sau, în mod rezonabil, trebuia să cunoască că este confidențială pentru persoana care a oferit-o. În special, este confidențială informația care constituie secret comercial în sensul art. 1431/1 alin.(2).

(3) Informația oferită de către un profesionist consumatorului nu se poate considera confidențială dacă profesionistul nu l-a notificat, în prealabil, pe consumator despre natura confidențială a unei informații specifice.

(4) Persoana care, pe baza unor motive rezonabile, anticipează încălcarea obligației prevăzute de prezentul articol are dreptul să solicite, prin intermediul unei hotărâri judecătorești, interzicerea încălcării.

(5) Partea care încalcă obligația prevăzută de prezentul articol poartă răspundere față de cealaltă parte pentru prejudiciul cauzat prin încălcare, precum și, în condițiile legii, poate fi obligată să predea celeilalte părți profitul obținut din încălcare.

**GRUPUL DE LUCRU PENTRU MODIFICAREA CODULUI CIVIL
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Proiect | 9 decembrie 2014

**Capitolul II/1
DREPTUL DE REVOCARE¹**

Secțiunea 1

Exercitare și efect

Articolul 703/1. Domeniul de aplicare și caracterul imperativ

- (1) Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică în cazurile în care, în temeiul unei dispoziții legale, consumatorul are dreptul de a revoca contractul.
- (2) Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică în măsura în care dispozițiile speciale privitoare la dreptul de revocare al unor anumite tipuri de contracte încheiate cu consumatorii nu prevăd altfel.
- (3) Orice clauză contrară dispozițiilor prezentului Capitol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.
- (4) Dispozițiile prezentului capitol nu împiedică oferirea de către profesionist în folosul consumatorului a unor condiții contractuale care depășesc nivelul de protecție asigurat prin lege.

Articolul 703/2. Exercitarea dreptului de revocare

- (1) Dreptul de revocare se exercită prin notificare către cealaltă parte. Consumatorul nu este nevoit să justifice decizia de revocare.
- (2) Returnarea obiectului contractului se consideră notificare de revocare dacă circumstanțele nu indică altceva.

Articolul 703/3. Termenul de revocare

- (1) Dreptul de revocare poate fi exercitat la orice moment după încheierea contractului și înainte de expirarea termenului de revocare.
- (2) Dacă legea nu prevede altfel, termenul de revocare este de 14 zile și începe să curgă de la data încheierii contractului.
- (3) Notificarea de revocare se consideră efectuată în termen dacă a fost expediată înainte de expirarea termenului de revocare.
- (4) Sarcina probei privind exercitarea dreptului de revocare revine consumatorului.

Articolul 703/4. Informarea adecvată privitoare la dreptul de revocare

- (1) Se consideră că profesionistul a transmis consumatorului informațiile privind dreptul de revocare dacă dreptul de revocare este adus, în mod corespunzător, la cunoștința consumatorului, iar informațiile prevăd, în formă textuală pe un suport durabil și într-un limbaj clar și pe înțeles, date despre modul de exercitare a dreptului, termenul de revocare, denumirea și adresa persoanei căreia revocarea trebuie să-i fie comunicată.

¹ Modelat pe baza Capitolului V, Cartea II din Proiectul Cadrelui Comun de Referință (DCFR).

(2) Cu toate acestea, în cazul contractului la distanță sau contractului negociat în afara spațiului comercial profesionistul trebuie să transmită consumatorului informațiile privind dreptul de revocare conform art. 678/5 alin. (1) lit. h).

Articolul 703/5. Efectele revocării

(1) Revocarea are ca efect rezoluțiunea raportului contractual, stingând obligațiile ale ambelor părți rezultate din contract.

(2) Revocarea nu generează niciun cost și nicio răspundere pentru consumator cu excepțiile expres prevăzute de lege.

(3) În cazul în care consumatorul a efectuat o comandă ori s-a încheiat un antecontract, revocarea stinge obligațiile ambelor părți de a încheia contractul în temeiul respectivei comenzi sau, după caz, antecontract.

(4) Dispozițiile art. [623/6-623/11] privind efectele rezoluțiunii se aplică în măsura în care nu contravine dispozițiilor prezentului capitol.

Articolul 703/6. Obligațiile profesionistului în cazul revocării

(1) Profesionistul este obligat să restituie toate sumele pe care le-a primit drept plată din partea consumatorului, inclusiv, după caz, costurile livrării, fără întârziere nejustificată și, în orice caz, nu mai târziu de 14 zile de la data la care este informat despre revocarea contractului de către consumator.

(2) Profesionistul trebuie să restituie sumele menționate la alin.(1) folosind aceleași modalități de plată ca și cele folosite de consumator pentru plata inițială, cu excepția cazului în care consumatorul a fost de acord cu o altă modalitate de plată și cu condiția ca consumatorul să nu trebuiască să plătească comisioane în urma restituirii.

Articolul 703/7. Contractele legate

(1) Exercițarea de către consumator a dreptului de revocare are ca efect și rezoluțiunea automată a contractului legat de contractul care se revocă.

(2) Contractul care se revocă se consideră legat de contractul prin care consumatorul obține bunuri, lucrări, conținut digital, servicii sau alte prestații legate de contractul care se revocă dacă aceste prestații sunt furnizate:

a) de către același profesionist; sau

b) de către un terț pe baza unui acord între terțul respectiv și același profesionist.

(3) Contractul care se revocă se consideră legat de contractul de credit prin care consumatorul obține credit destinat exclusiv pentru finanțarea obligațiilor de plată, în tot sau în parte, rezultate din contractul care se revocă dacă aceste contracte formează, din punct de vedere obiectiv, o unitate comercială.

(4) În sensul alin.(3) se consideră că contractele formează o unitate comercială în cazul în care:

a) însuși profesionistul este și creditor;

b) fiind o altă persoană decât profesionistul, creditorul, pe bază de acord, folosește serviciile ori colaborarea profesionistului pentru încheierea contractului de credit sau pregătirea acestuia; sau

c) contractul de credit specifică în mod expres obiectul contractului care se revocă.

(5) Existența acordului, menționat la alin.(2) lit. b) și la alin.(4) lit. b), dintre terț și profesionist se prezumă până la proba contrară.²

(6) În cazul în care profesionistul este informat de consumator despre revocarea contractului, profesionistul este obligat să informeze terțul cu care consumatorul are un contract legat despre faptul că a intervenit rezoluțiunea lui conform alin.(1).

(7) Rezoluțiunii contractelor legate i se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 703/5 și 703/6.

(8) În sensul alin. (3), prin contract de credit se va înțelege oricare contract de credit pentru consumator care se înscrie în domeniul de aplicare al Legii privind contractele de credit pentru consumator, nr. 202 din 12.07.2013. Cu toate acestea, alin.(3) nu se aplică contractelor de credit prin care se finanțează contractele menționate în art. 703/13 alin. (2) lit. b).

Secțiunea 2: Dreptul de revocare a contractului la distanță sau a contractului negociat în afara spațiului comercial

Articolul 703/8. Dreptul de revocare a contractului la distanță sau a contractului negociat în afara spațiului comercial

În condițiile prezentei secțiuni și, în completare, a secțiunii 1, consumatorul are dreptul de a revoca contractul la distanță sau contractul negociat în afara spațiului comercial.

Articolul 703/9. Termenul de revocare

(1) Termenul de revocare începe să curgă:

a) în cazul contractelor de prestări servicii, pentru furnizarea de apă, gaz sau electricitate, atunci când acestea nu prevăd vânzarea într-un volum limitat sau cantitate stabilită, de încălzire centralizată sau de conținuturi digitale care nu sunt livrate pe un suport material, precum și în cazul altor contracte decât cele prevăzute la lit. b), la data încheierii contractului.

b) în cazul contractelor de vânzare-cumpărare, în ziua în care consumatorul sau un terț, altul decât transportatorul, și care este indicat de consumator intră în posesia bunurilor sau:

(i) în cazul în care consumatorul comandă printr-o singură comandă mai multe bunuri care vor fi livrate separat, ziua în care consumatorul sau un terț, altul decât transportatorul, și care este indicat de consumator intră în posesia ultimului bun;

(ii) în cazul livrării unui bun care constă din mai multe loturi sau piese, în ziua în care consumatorul sau un terț, altul decât transportatorul, și care este indicat de consumator intră în posesia ultimului bun sau piesă;

(iii) în cazul contractelor pentru livrarea periodică de bunuri pe termen determinat, în ziua în care consumatorul sau un terț, altul decât transportatorul, și care este indicat de consumator intră în posesia primului bun.

(2) Cu toate acestea, în cazul în care profesionistul nu a transmis consumatorului informațiile privind dreptul de revocare conform dispozițiilor legale, termenul de revocare expiră la 12 luni de la sfârșitul termenului inițial de revocare, astfel cum este stabilit în conformitate cu dispozițiile alin. (1).

² Modelat pe art. 125-ter(4) din Decretul legislativ italian din 1 septembrie 1993, n. 385, modificat prin Decretul legislativ din 13 august 2010, n.141.

(3) De asemenea, în cazul în care profesionistul a transmis consumatorului informațiile prevăzute la alin. (2) în interiorul termenului de 12 luni de la data menționată la alin. (1), termenul de revocare expiră în 14 zile de la data la care consumatorul primește informațiile respective.

Articolul 703/10. Exercițarea dreptului de revocare

(1) În scopul notificării profesionistului despre exercitarea dreptului de revocare, consumatorul are posibilitatea:

a) de a folosi modelul de formular de revocare prevăzut în anexa nr. [1] la Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil; sau

b) de a face orice altă notificare neechivocă în care își exprimă voința de revocare a contractului.

(2) Profesionistul poate, în afara posibilităților menționate la alin. (1), să acorde consumatorului opțiunea de a completa și de a transmite în format electronic, pe site-ul Internet al profesionistului, fie modelul de formular de revocare prevăzut în anexa nr. [1] la Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil, fie o notificare neechivocă de orice alt tip. În aceste cazuri, profesionistul trebuie să comunice consumatorului, fără întârziere, pe un suport durabil, confirmarea de primire a formularului de revocare.

Articolul 703/11. Dispoziții speciale privind obligațiile profesionistului în cazul revocării

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 703/6, profesionistul nu este obligat să restituie costurile suplimentare în cazul în care consumatorul a ales în mod explicit un alt tip de livrare decât livrarea standard oferită de profesionist.

(2) În cazul contractelor de vânzare-cumpărare, profesionistul poate suspenda restituirea până la data recepționării bunurilor care au făcut obiectul vânzării-cumpărării sau până la momentul primirii unei dovezi din partea consumatorului conform căreia acesta a trimis bunurile către profesionist, luându-se în considerare data cea mai apropiată. Profesionistul nu are dreptul prevăzut de prezentul alineat dacă el s-a obligat să preia bunurile.

Articolul 703/12. Obligațiile consumatorului în cazul revocării

(1) Consumatorul trebuie să trimită înapoi bunurile sau le predea profesionistului ori unei persoane autorizate de profesionist să recepționeze bunurile, fără întârziere nejustificată și în decurs de cel mult 14 zile de la data la care acesta a expediat profesionistului notificarea de revocare a contractului. Consumatorul nu poartă această obligație dacă profesionistul s-a obligat să preia bunurile. Termenul se consideră respectat dacă bunurile sunt trimise înapoi de consumator înainte de expirarea termenului respectiv de 14 zile.

(2) Consumatorul suportă doar costurile directe legate de restituirea bunurilor dacă părțile nu au convenit altfel. Consumatorul nu are obligația să restituie aceste costuri dacă profesionistul nu a informat consumatorul că aceste costuri trebuie suportate de către consumator.

(3) În cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale în cadrul cărora bunurile au fost livrate la domiciliul consumatorului la momentul încheierii contractului, profesionistul trebuie să preia bunurile pe cheltuiala sa dacă bunurile, prin natura lor, nu pot fi returnate în mod normal prin poștă.

(4) În cazul deteriorării bunurilor care urmează a fi restituite, consumatorul răspunde pentru diminuarea valorii lor doar dacă consumatorul s-a comportat cu ele într-un alt mod decât cel necesar pentru determinarea naturii, caracteristicilor și funcționării bunurilor. Pentru determinarea naturii, caracteristicilor și funcționării bunurilor, consumatorul ar trebui să se comporte cu bunurile în același mod în care lui i s-ar fi permis în mod obișnuit într-un magazin. Consumatorul nu răspunde

pentru diminuarea valorii bunurilor în cazul în care profesionistul a omis să îl informeze cu privire la dreptul de revocare conform dispozițiilor legale.

(5) Atunci când consumatorul își exercită dreptul de revocare după transmiterea cererii în conformitate cu art. 678/6 alin. (3) sau cu art. 678/7 alin. (8), consumatorul trebuie să plătească profesionistului o sumă proporțională cu ceea ce s-a furnizat până la momentul în care consumatorul a informat profesionistul despre exercitarea dreptului de revocare, în raport cu volumul total al contractului. Suma proporțională care trebuie plătită profesionistului de către consumator este calculată pe baza prețului total convenit în contract. Dacă prețul total este excesiv, suma proporțională este calculată pe baza valorii de piață a ceea ce s-a furnizat.

(6) În cazul unui contract de prestarea a serviciilor sau furnizare de apă, gaze sau energie electrică, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau cantitate prestabilită, sau încălzirea centralizată furnizată, consumatorul nu este obligat să restituie profesionistului valoarea la ceea ce i s-a furnizat în interiorul termenului de revocare dacă:

- a) profesionistul nu a furnizat informații în conformitate cu art. 678/5 alin.(1) lit. h) sau i); sau
- b) consumatorul nu a cerut expres ca prestarea să înceapă în interiorul termenului de revocare în conformitate cu art. 678/6 alin. (3) și cu 678/7 alin. (8).

(7) În cazul unui contract de furnizare, în totalitate sau parțial, de conținut digital care nu este livrat pe un suport material, consumatorul nu este obligat să restituie profesionistului valoarea la ceea ce i s-a furnizat în interiorul termenului de revocare dacă:

- a) consumatorul nu și-a dat acordul prealabil expres cu privire la începerea furnizării înainte de sfârșitul termenului de 14 zile menționat la art. 703/3;
- b) consumatorul nu a confirmat că a luat cunoștință de faptul că își pierde dreptul de revocare în momentul în care își dă consimțământul; sau
- c) profesionistul nu a furnizat confirmarea în conformitate cu art. 678/6 alin.(2) sau cu art. 678/7 alin.(7).

(8) Cu excepția celor prevăzute la art. 703/11 alin. (1) și la prezentul articol, exercitarea dreptului de revocare nu atrage nici un cost și nicio răspundere în sarcina consumatorului.

Articolul 703/13. Excluderea dreptului de revocare

(1) Dreptul de revocare nu se acordă în ceea ce privește contractele la distanță și contractele negociate în afara spațiilor comerciale pentru:

- a) contractele de prestări servicii, după prestarea completă a serviciilor, dacă executarea a început cu acordul prealabil expres al consumatorului și după ce acesta a confirmat că a luat cunoștință de faptul că își va pierde dreptul la revocare după executarea completă a contractului de către profesionist;
- b) furnizarea de bunuri sau servicii al căror preț depinde de fluctuațiile de pe piața financiară pe care profesionistul nu le poate controla și care pot avea loc în interiorul termenului de revocare;
- c) contractele de antrepriză care au ca obiect furnizarea de bunuri confecționate după specificațiile prezentate de consumator sau personalizate în mod clar. Se consideră bunuri confecționate după specificațiile prezentate de consumator orice bunuri care nu sunt prefabricate, ci sunt produse pe baza opțiunilor individuale sau a deciziei consumatorului;
- d) furnizarea de bunuri care sunt susceptibile a se deteriora sau a se perima rapid;
- e) furnizarea de bunuri sigilate care nu pot fi returnate din motive de protecție a sănătății sau din motive de igienă și care au fost desigilate de consumator;

- f) furnizarea de bunuri care sunt, după livrare, potrivit naturii acestora, inseparabil amestecate cu alte elemente;
 - g) furnizarea de băuturi alcoolice al căror preț a fost convenit în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare, a căror livrare nu poate fi efectuată înainte de 30 de zile și a căror valoare reală depinde de fluctuațiile de pe piață pe care profesionistul nu le poate controla;
 - h) contractele în cazul cărora consumatorul a solicitat în mod expres profesionistului să se deplaseze la domiciliul său pentru a efectua lucrări urgente de reparație sau de întreținere. Dacă, cu ocazia unei astfel de vizite, profesionistul prestează alte servicii în afara celor solicitate în mod expres de consumator sau furnizează alte bunuri decât piesele de schimb indispensabile pentru executarea lucrărilor de întreținere sau de reparație, dreptul de revocare se aplică respectivelor servicii sau bunuri suplimentare;
 - i) furnizării de înregistrări audio sau video sigilate sau de programe informatice sigilate care au fost desigilate după livrare;
 - j) furnizării de ziare, publicații periodice și reviste, cu excepția contractelor de abonament pentru furnizarea de astfel de publicații;
 - k) contracte încheiate în cadrul unei licitații publice;
 - l) locațiunea încăperilor nelocative, de transport de mărfuri, închiriere de mașini, catering sau în legătură cu agrementul dacă aceste contracte prevăd un termen determinat pentru începerea executării;
 - m) furnizarea de conținut digital care nu este livrat pe un suport material, dacă prestarea a început cu acordul prealabil expres al consumatorului și după ce acesta a confirmat că a luat cunoștință de faptul că își va pierde dreptul la revocare.
- (2) De asemenea, dreptul de revocare prevăzut de art. 703/8 nu se acordă în ceea ce privește contractele prevăzute la art. 678/8 alin.(3). Cu toate acestea, contractele de servicii financiare pot constitui contracte legate în sensul art. 703/7.
- (3) Dreptul de revocare prevăzut la art. 703/8 se acordă, la fel, în ceea ce privește contractele prevăzute la art. 678/8 alin.(1).

Secțiunea 3: Dreptul de revocare a contractelor privind unele produse de vacanță și de intermediere a lor

Articolul 703/14. Dreptul de revocare a contractelor privind unele produse de vacanță și de intermediere a lor

(1) În condițiile prezentei secțiuni și, în completare, a secțiunii 1, consumatorul are dreptul de a revoca:

- a) contractul privind cazarea periodică, prevăzut la art. 1145/1;
- b) contractul privind produsul de vacanță pe termen lung, contractul de intermediere a produsului de vacanță și contractul de intermediere a participării la un sistem de schimb, prevăzute la art. 1145/2.

Articolul 703/15. Termenul de revocare

(1) Termenul de revocare curge:

- a) fie din ziua încheierii contractului ori antecontractului; sau
- b) din ziua în care consumatorul intră în posesia exemplarului contractului sau a antecontractului, dacă aceasta este ulterioară datei menționate la lit. a).

(2) Termenul de revocare expiră după:

a) 12 luni și 14 zile calendaristice de la data menționată la alin. (1), în cazul în care profesionistul nu a completat și nu a pus la dispoziția consumatorului sub formă scrisă, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, formularul standard separat de revocare a contractului, prevăzut la art. 1145/6 alin.(6);

b) 3 luni și 14 zile calendaristice de la data menționată la alin. (1), în cazul în care informațiile menționate la art. 1145/4 alin. (1), inclusiv formularul standard prevăzut în anexele 2-5 la Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil, nu au fost puse la dispoziția consumatorului sub formă scrisă, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil.

(3) În cazul în care profesionistul a completat și a pus la dispoziția consumatorului sub formă scrisă, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, formularul standard separat de revocare a contractului, prevăzut la 1145/6 alin.(6), în termen de 1 an de la data menționată la alin. (1), termenul de revocare a contractului curge de la data la care consumatorul primește acest formular.

(4) În mod similar, în cazul în care informațiile menționate la art. 1145/4 alin.(1), inclusiv formularul standard prevăzut în anexele 2-5 la Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil, au fost puse la dispoziția consumatorului sub formă scrisă, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, în termen de trei luni de la data menționată la alin. (1), termenul de revocare curge de la data la care consumatorul primește aceste informații.

(5) În cazul în care contractul de intermediere a participării la un sistem de schimb este oferit consumatorului împreună și în același timp cu contractul privind cazarea periodică, se aplică un singur termen de revocare pentru ambele contracte. Termenul de revocare pentru ambele contracte se calculează în conformitate cu dispozițiile de la alin. (1), astfel cum se aplică în cazul contractului privind cazarea periodică.

Articolul 703/16. Exercițarea dreptului de revocare

În scopul notificării profesionistului despre exercițarea dreptului de revocare, consumatorul are posibilitatea:

a) de a folosi modelul de formular de revocare prevăzut în anexa nr. [6] la Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil și pus la dispoziție de profesionist în conformitate cu art. 1145/6 alin.(6); sau

b) de a face orice altă notificare, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, în care își exprimă voința de revocare.

**GRUPUL DE LUCRU PENTRU MODIFICAREA CODULUI CIVIL
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Proiect 9 decembrie 2014

CODUL CIVIL

[Articole privind executarea unor obligații rezultate din unele contracte încheiate cu consumatorii și care transpun unele articole din Directiva 2011/83/UE privind drepturile consumatorului]

Articolul 2/1. Consumatorul și profesionistul

(1) Are calitatea de consumator orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează în scopuri care se află în afara activității de întreprinzător sau profesionale. Persoana fizică nu are calitatea de consumator dacă cealaltă parte a raportului civil nu este un profesionist.

(2) Are calitatea de profesionist orice persoană fizică sau juridică, indiferent dacă este de drept public sau de drept privat, care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează în scopuri ce țin de activitatea de întreprinzător sau profesională.

(3) Persoana care, într-un raport juridic civil, întrunește în parte dispozițiile alin.(1) și în parte dispozițiile alin.(2), se consideră consumator dacă recunoașterea acestei calități îi oferă o anumită protecție juridică.

(4) În cazul în care cealaltă parte a aceluși raport juridic este un consumator, persoana menționată la alin.(3) se consideră profesionist.

Articolul 210/3. Forma textuală a informației

(1) Dacă legea prevede forma textuală pentru transmiterea unei informații, ea trebuie să fie lizibilă, să indice numele persoanei care o transmite și să fie făcută pe un suport durabil.

(2) Suport durabil înseamnă orice instrument care:

a) permite destinatarului să stocheze informațiile care îi sunt adresate personal, într-un mod accesibil pentru referințe ulterioare pentru o perioadă de timp adecvată, în vederea informării, și

b) care permite reproducerea neschimbată a informațiilor stocate.

(3) Constituie suport durabil hârtia, stickurile de memorie USB, CD-ROM-urile, DVD-urile, cardurile de memorie sau discurile dure ale computerelor, mesajele transmise prin poșta electronică, precum și altele care corespund alin.(2).

[se bazează pe par. 126b BGB și Directiva 2011/83/EU]

Articolul 575/2. Termenul executării obligației în contractele cu consumatorii

(1) În cazul în care termenul de executare a obligației rezultate dintr-un contract dintre un profesionist și un consumator nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia:

a) profesionistul trebuie să execute obligația în folosul consumatorului nu mai târziu de 30 de zile de la data încheierii contractului dacă consumatorul nu a cerut executarea să aibă loc mai devreme, conform art. 575;¹

b) consumatorul trebuie să plătească profesionistului în termen de 30 de zile de la data primirii de către consumator a facturii sau a unei alte cereri de plată. Cu toate acestea, dacă consumatorul a primit cererea de plată înainte să primească prestația, dacă nu a primit nicio cerere de plată ori dacă data primirii cererii de plată nu este certă, termenul de 30 de zile curge de la data primirii de către consumator a prestației.

(2) Dacă profesionistul este obligat să restituie banii primiți de la consumator pentru o anumită prestație, restituirea trebuie să se facă consumatorului cât de curând posibil însă în orice caz nu mai târziu de 30 de zile de la apariția evenimentului care declanșează obligația de restituire.

[...]

Articolul 591. Interzicerea perceperii unor plăți de la consumatori²

(1) Profesioniștilor li se interzice să perceapă de la consumatori comisioane aferente utilizării unui anumit mijloc de plată care depășesc costul suportat de profesionist pentru utilizarea unor astfel de modalități de plată.

(2) În cazul în care un profesionist operează o linie telefonică în vederea contactării sale prin telefon cu privire la contractul încheiat, consumatorul nu este obligat să plătească, la contactarea profesionistului, mai mult decât tariful de bază. Aceasta nu aduce atingere dreptului furnizorilor de servicii de telecomunicații de a taxa aceste apeluri.

(3) Înainte ca consumatorul să încheie un contract sau să accepte o ofertă, profesionistul trebuie să solicite consimțământul expres din partea consumatorului cu privire la orice plată suplimentară pe lângă cea asupra căreia s-au înțeles anterior prin care se remunerează obligația contractuală principală a profesionistului. În cazul în care profesionistul nu a obținut consimțământul expres al consumatorului, însă l-a dedus utilizând opțiuni incluse în mod automat pe care consumatorul trebuie să le respingă pentru a evita plata suplimentară, consumatorul poate pretinde restituirea acestei plăți.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică contractelor de vânzare-cumpărare, de prestări servicii și contractelor de furnizare de apă, gaz, electricitate, încălzire centralizată sau conținut digital.

(5) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică contractelor prevăzute la art. 678/8 alin.(3). Cu toate acestea, alin.(3) se aplică plăților suplimentare impuse consumatorului pe baza unui contract de servicii financiare atunci când acesta este un contract legat de contractul căruia i se aplică prezentul articol.

(6) Dispozițiile prezentului articol se aplică în măsura în care dispozițiile speciale privitoare la anumite tipuri de contracte încheiate cu consumatorii nu prevăd altfel.

(7) Orice clauză contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.

[...]

Articolul 803/1. Trecerea riscurilor în cazul bunurilor de consum³

¹ Transpune art. 17(1) din Directiva 2011/83/UE privind drepturile consumatorului.

² Transpune art. 19, 21 și 22 din Directiva 2011/83/UE privind drepturile consumatorului.

³ Transpune art. 20 din Directiva 2011/83/UE privind drepturile consumatorului.

(1) Riscul pierderii, pieirii sau deteriorării bunului trece de la profesionist la consumator în momentul în care acesta sau terțul desemnat de el, altul decât transportatorul, intră în posesia bunului.

(2) Cu toate acestea, riscul trece la consumator în momentul predării bunului către transportator, dacă transportatorul a fost însărcinat de către consumator să transporte bunurile, iar această metodă de transport nu s-a oferit de către profesionist. Drepturile consumatorului față de transportator rămân neafectate.

(3) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică contractelor de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile și nici contractelor de furnizare a apei, gazului sau energiei electrice, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau într-o cantitate prestabilită, și nici contractelor de furnizare a încălzirii centralizate și a conținutului digital care nu este livrat pe un suport material.

(4) Orice clauză contrară de la dispozițiile prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.